

Miljöprovtagning

Förändringar sedan föregående version

Nytt styrande dokument

Sammanfattning

Bakgrund och syfte

Som en del av kvalitetssäkring och i vissa fall i samband med akuta händelser och smittspårning genomför hygiensköterska miljöprovtagning. För mikrobiologiska mätningar av luftkvalitet och provtagning av Legionella, se separata rutiner.

Tydliggöra arbetsgången vid miljöprovtagning utförd av hygiensjuksköterska.

Arbetsbeskrivning

Vid akuta särskilda händelser förs en dialog med enhetschef eller läkare på Klinisk mikrobiologi kring miljöprovtagningen och genomförandet av den specifika frågeställningen. Förvaltningen för stöd och service kontaktas om provtagning berör fastighetsansvar.

Sedvanliga miljöprover utförs i samråd och i samarbete mellan hygiensjuksköterska och utsedd personal från enhet. Fokus vid provtagning av odlingsytor bör vara på ytor som direkt används i patientnära vård.

Förberedelser

Hygiensjuksköterska beställer, via Klinisk mikrobiologi, det antal miljöodlingsplattor som behövs (en platta per yta). Det kan vara fördelaktigt att beställa ett par extra plattor i händelse av oförutsedda situationer. För att

säkerställa att miljöodlingsplattorna finns tillgängliga inför planerat provtagningsdatum beställs dessa med fördel i god tid och förvaras i kylskåp på Klinisk Mikrobiologi till dess att odlingen utförts. Agarplattorna avläses efter 2–3 dygn. För att undvika att avläsningen infaller under helg bör odlingen planeras till måndagar eller tisdagar.

Utrustning som behövs:

- Agarplattor och påse
- Tomma etiketter för remiss, samma antal som agarplattor
- Provtagningslista
- Permanent markeringspenna

Genomförande:

- Beroende på syftet med odlingen varierar frågeställningen och kan exempelvis vara fynd av Stafylokocker? Intestinala bakterier? Mögel? Annat av intresse?
- Desinficera händerna innan odlingen påbörjas
- Säkerställ att odlingsytan på plattan inte kontamineras efter att locket har avlägsnats
- Tryck plattan försiktigt mot provtagningsytan
- Fäst etikett med provtagningsnummer på undersidan av plattan och dokumentera enligt provtagningslista
- Lämna snarast in miljöodlingsplattor och provtagningslistor till laboratoriet, NÄL
- Hygiensjuksköterska ansvarar för dokumentation enligt provtagningslistan
- Kopia på provtagningslistor sparas av hygiensjuksköterska till dess att provsvar mottagits

Resultat av odlingssvar

Resultat gås igenom med utsedd personal från aktuell enhet. Vid tolkning av odlingssvar beaktas om ytan var avsedd att vara rengjord, rimligt samt acceptabelt antal cfu för den specifika ytan. Identifiering av eventuella anmärkande agens. Genom personalens egna reflektioner kring resultat, och diskussion med hygiensjuksköterska identifieras förbättringsområden och eventuella åtgärder som behöver vidtas. Vid smittspårningsärende bifogas en kopia av provtagningslista med provsvar i smittspårningsjournalen.

Provtagningslista miljöprovtagning, svarsblankett

Datum: _____ Enhet _____

Provsvaret sänds till hygiensjuksköterska: _____ Administrationscentrum, NÄL

Frågeställning/kommentar: _____

Prov nr	Provlokal: rum, yta, föremål	Lab nr	Laboratoriets anteckningar	Slutsvar
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: NU-sjukvården

Innehållsansvar: Nathalie Allegra Högfeltdt, (natho1),
Hygiensjuksköterska

Godkänd av: Maria Andersson, (maran126), Chefsjuksköterska

Dokument-ID: NU10092-1415827234-34

Version: 3.0

Giltig från: 2025-03-11

Giltig till: 2027-03-11